

Et kommunalretligt hul

Ankestyrelsen behandler ikke klager over
manglende berigtigelse

Af Mikael Hertig

* Gæsteforsker, cand.scient.pol.

Et hul i loven?

Erfaringer fra kommunal administrativ praksis viser, at kommunerne under ét yderst sjældent og en del kommuner aldrig efterlever Databeskyttelsesforordningens artikler 16, 18 og 19.

De relevante bestemmelser kommer her:

”

GDPR Artikel 16

Ret til berigtigelse

Den registrerede har ret til at få urigtige personoplysninger om sig selv berigtiget af den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse. Den registrerede har under hensyntagen til formålene med behandlingen ret til få fuldstændiggjort ufuldstændige personoplysninger, bl.a. ved at fremlægge en supplerende erklæring.

§ 48. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, overholder **den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder**, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Ankestyrelsen fører ikke tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, overholder ansættelsesretlige regler.

Stk. 3. **Ankestyrelsen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag.**

Det har i sager, jeg har kendskab til medført, at tilsyneladende opdigtede påstande om borgere indgår i begrundelser for fx tvangsfjernelser uden trods den pågældendes begæring herom er nægtet berigtigelse. Kommunen fastholder en – set med mine øjne klart opdigtet påstand.

Datatilsynet må ikke tage stilling til en påstands betydning i en sag i den offentlige forvaltning, men kun om, hvorvidt bestemmelsen – her typisk artikel 16, er overholdt eller ej. Derfor er Datatilsynet ikke noget ”andet klageorgan” med relevans for forholdet mellem myndighed og borger.

I sagsbehandlingsforløbet er det ret ligegyldigt, tre-fire måneder efter at en uigenkaldelig afgørelse er truffet, at pålægge kommunens forvaltning at granske den nu forældede begæring. Med de nuværende meget lange sagsbehandlingstider i diverse ankeorganer har fuldbyrdelsen som regel fundet sted, lang tid før en muligvis ulovlig afgørelse er behandlet i et ankeorgan. Da ugyldighedslæren ikke er slået igennem i de fleste af disse sager, især tvangsfjernelser eller hårde økonomiske sanktioner, så bliver det jo umuligt at gøre store krænkelse og skader gode igen.

Men her er der tilsyneladende opstået et helle. Kort sagt som en ikke undtagelsesfri generalisation: Kommunerne berigtiger ikke påstande, der påstås usande. Pligten består i, at forvaltningen skal granske den pågældende påstand. Da afgørelser altid skal hvile på rigtige påstande, og da bevisbyrden i disse tunge sager helt ligger hos kommunen, er det uheldigt, at der ikke er nogen praksis for at følge bestemmelsen i artikel 16.

Det er op til Datatilsynet, om det ønsker at behandle berigtigelsessager.

Et par forslag

1: Ministeren pålægges at opgøre en statistik over, hvor mange formelle berigtigelser hver kommune har foretaget i 2023 i tvangsfjernelsessager.

2: KMSTL § 48 foreslås omformuleret, så Ankestyrelsen kan behandle berigtigelsessager. (Kommunen skal altid berigtige, også gamle påstande)

Samtidig pålægges landes kommuner i alle sager, der lægger op til bebyrdende forvaltningsakter, at vejlede borgeren jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1 om muligheden for at få falske påstande om sig selv korrigeret eller berigtiget.